

Конспект

по Методика на обучението по чужд език - немски език за конкурсен изпит за кандидат - докторанти

1. Съвременната лингводидактология – задачи, изследователски аспекти и предизвикателства.
2. Немският език в Софийския университет „Св. Климент Охридски“: история и традиции в преподаването. Мястото на немския език в дейността на Катедрата по методика на чуждоезиковото обучение.
3. Ролята и значението на немския език в системата на българското образование. Немският език като учебен предмет в средното училище. Място в общообразователната и в профилираната подготовка. Държавни образователни стандарти.
4. Методиката на обучението по немски език в контекста на лингводидактологията – обект, предмет, цели, задачи, изследователски методи.
5. Методи на обучение по немски език – исторически преглед и съвременно състояние. Образователни идеологии (обективизъм и конструктивизъм) и тяхното отражение върху методите и концепциите за обучение по чужд език.
6. Българският принос към развитието на обучението по немски език.
7. Комуникативна компетентност и речево поведение. Развитие на конструкта „комуникативна компетентност“. Речево поведение. Моделът на Общата европейска езикова рамка: контекст на езикова употреба, комуникативни дейности и стратегии, компетентности на езиковата личност.
8. Общоевропейски и български равнища за владеене на чужд език. Обща европейска езикова рамка (2001 г.) и Придружаващ том (2020 г.). Входно-изходно равнище на учебния предмет чужд език. Съвременни български документи.
9. Европейски езикови политики.

10. Целите на обучението по немски език като социално-педагогическа и лингводидактологична категория.
11. Съдържание на обучението по немски език.
12. Чуждият език като обект на овладяване и обучение. Теории за езикоусвояването.
13. Съвременни концепции за обучение по немски език. Компетентностен и комуникативен подход, автономно учене, дейностно ориентиран подход, проектно базирано обучение, обучение с интегрирано учебно съдържание (CLIL), глобални симулации и др. Развиване на многоезична и плурикултурна компетентност.
14. Планиране на обучението по немски език на макроравнище и на микроравнище. Урокът по чужд език: структура, учебни дейности, форми на взаимодействие.
15. Съвременният учебник по чужд език: концепция, структура, съдържание и принципи на организация. Внедряване на учебните комплекти в системата на българското средно образование – правила и процедури. Учебният комплект по чужд език като дидактически инструмент.
16. Професионалните компетентности на учителя по немски език. Теоретични схващания. Изисквания според българските нормативни документи.
17. Комуникационни и информационни технологии и обучението по немски език. Изкуственият интелект – дидактически потенциал и ограничения в прилагането му.
18. Актуални европейски тенденции в развитието на езиковото обучение.
19. Преподаване на езикови знания (лексикални, граматични и текстолингвистични).
20. Развитие на рецептивното речево поведение – слушане.
21. Развитие на рецептивното речево поведение – четене.
22. Развитие на продуктивното речево поведение – говорене.
23. Развитие на продуктивното речево поведение – писане.
24. Лингвокултурни аспекти на обучението по немски език.
25. Обратна връзка, проверка и оценка на учебните постижения в чуждоезиковото обучение. Цели и функции на оценяването. Видове проверка и оценка на учебните постижения. Самооценяване. Стандартизирани езикови тестове.

Литература:

1. Веселинов, Д. Изследователски аспекти на съвременната лингводидактология,

- Чуждоезиково обучение, том: 46, брой:1, 2019, стр.:7-8.
2. Веселинов, Д. Иноязычно обучение в Европе – характеристика и тенденции, Открита линия, 2013, стр. 127-141.
 3. Веселинов, Д. Летописна книга на Факултета по класически и нови филологии 1888 – 1965. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София, 2008.
 4. Веселинов, Д. Летописна книга на Факултет по класически и нови филологии 1965 – 1988. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София, 2011.
 5. Веселинов, Д. Лингводидактологични аспекти на присъственото обучение в електронна среда – сп. Чуждоезиково обучение, том: 48, брой:1, 2021, стр. 7-8.
 6. Веселинов, Д. Лингводидактологични измерения на иновативната образователна среда, сп. Чуждоезиково обучение, том: 51, 2024, брой 1, стр.: 7 – 8.
 7. Веселинов, Д. Методиката на чуждоезиковото обучение в Софийския университет. В: Лингводидактически ракурси, състав. Д. Веселинов, М. Йорданова, София, 2020, с. 9 - 47.
 8. Веселинов, Д. Нови образователни хоризонти, сп. Чуждоезиково обучение, том: 44, брой:1, 2017, стр.7-8.
 9. Веселинов, Д. Нови предизвикателства пред съвременната лингводидактология, сп. Чуждоезиково обучение, том: 47, брой:1, 2020, стр.:7-8.
 10. Веселинов, Д. Проблемите на лингводидактологията в пространствено-времева ситуация на XXI век. сп. Чуждоезиково обучение, том: 45, брой:1, 2018, стр.7-8.
 11. Веселинов, Д. Развитие на системата от равнища на владеене на чужд език, сп. Педагогически алманах, том:19, брой: извънреден брой, 2011, стр.5-11.
 12. Входно – изходно равнище на учебния предмет „Чужд език“ в българското училище. сп. Чуждоезиково обучение, 1993, №4, 1995 №4-5.
 13. Входно-изходно равнище на учебния предмет чужд език / П. Патев и др. – сп. Чуждоезиково обучение, брой 4-5, 1995, с. 13-160.
 14. Данов, Д. Дигитализация и образование – иновативност, креативност и интеркултурност, София, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2020.
 15. Данов, Д. Медийната грамотност: преосмисляне на опита, София, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2020.
 16. Данов, Д. Педагогика на ефективната комуникация, София, 2011.
 17. Данов, Д. Педагогика на медийната комуникация, София, 2016.
 18. Данов, Д. Основи на медийната педагогика: пътеводител в света на дигиталната култура и нейните средства, София, УИ „Св. Климент Охридски“, 2023.
 19. Диалогът в образованието - съвременност и перспективи. София, Университетско издателство "Св. Климент Охридски", 2021.
 20. Дилкова, Цв. Лингвокултурологичният аспект в съвременните учебници по английски език, София, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2023.
 21. Живкова-Крупева, Р., Шопов, Т. Новаторство в съвременния мултикултурализъм. Бъдете всички едномислени ... Социология на интеркултурализма. София, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2023.
 22. Йорданова, М., Д. Веселинов, съст. Лингводидактически ракурси. Linguodidactic Perspectives, София, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2020.
 23. Йорданова, М., М. Павлов. Лингводидактологически симулации в часовете по чужд език – сп. Чуждоезиково обучение, 2023, № 6, с. 573 – 580.
 24. Йорданова, М. Межкултурна комуникация и дигитализация в образованието - сп. Чуждоезиково обучение, 2021, № 1, с. 91 – 95.
 25. Йорданова, М., съст. Лингводидактически записи, София, Университетство

- издателство св. „Климент Охридски“, 2022.
26. Нойнер, Г., Хунфелд, Х. Методи на обучението по немски език като чужд, София: УИ „Св. Климент Охридски“, 1993
 27. Савова, Е. Документи и ресурси в помощ при планиране на обучението по немски език, сп. i-Продължаващо образование, том 19, 2024.
 28. Стефанова, П. Методика на обучението по съвременни езици, Нов Български Университет, 2015.
 29. Стефанова, П. Учебният комплекс в теорията и практиката на чуждоезиковото обучение, София, Анубис, 2007.
 30. Стойчева, Д. Многоезичието в обучението по съвременни езици, София, Анубис, 2012.
 31. Стойчева, М. Европейска езикова политика, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София, 2006.
 32. Шопов, Т. Педагогика на езика. Наръчник по комуникативно преподаване и учене на английски език, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2013.
 33. Шопов, Т., Софрониева, Е. Всичко да става за поука. Проучване на факторите, влияещи на успешното учене на втори език, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София, 2018.
 34. Шопов, Т., Софрониева, Е. Излезе сеяч да сее: Увод в класическата теория на тестовите по съвременни езици, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София, 2016.
 35. Шопов, Т., Софрониева, Е. Изследвания в обучението по съвременни езици, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София, 2014.
 36. Altmayer, C., Biebighäuser, K., Habertzettl, St., Heine, A. (Hg.). Handbuch Deutsch als Fremd- und Zweitsprache. Kontexte – Themen – Methoden. Berlin: J. B. Metzler Verlagp 2021.
 37. Bimmel, P., B. Kast, G. Neuner. Deutschunterricht planen neu. Fernstudieneinheit 18. Berlin u.a.: Langenscheidt, 2011.
 38. Council of Europe. Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen für Sprachen: Lernen, lehren, beurteilen. <https://www.goethe.de/z/50/commeuro/deindex.htm> [20. 06. 2024 г.].
 39. Council of Europe. Gemeinsamer Europäischer Referenzrahmen für Sprachen: lernen, lehren, beurteilen. Begleitband. Stuttgart:Ernst Klett Sprachen, 2020.
 40. Danov, D., Xilouri, O., Xynari, H., van Roi, A., Celot, P., Tomita, M. Empowering Parents in the Digital Age, Athens Long-Life Institute, Athens, 2023.
 41. Ende, K., Grotjahn, R., Kleppin, K., Mohr, I. Deutsch lehren lernen. Einheit 6. Curriculare Vorgaben und Unterrichtsplanung. München: Klett-Langenscheidt, 2013.
 42. Funk, H., Kuhn, Chr., Skiba, D., Spaniel-Weise, D., Wicke, R. Deutsch lehren lernen, Einheit 4. Aufgaben, Übungen, Interaktion. München, Klett-Langenscheidt, 2014.
 43. Fandrych, Chr., Thurmair, M. Grammatik im Fach Deutsch als Fremd- und Zweitsprache. Berlin: Erich Schmidt Verlag, 2021.
 44. Hartmann, D. Künstliche Intelligenz im DaF-Unterricht? Disruptive Technologien als Herausforderung und Chance. In: Info DaF 2021; 48(6), pp. 683–696
 45. IDV Magazin, Nr. 104, Dezember 2023. Künstliche Intelligenz im DaF/DaZ-Unterricht.
 46. Krumm H.-J., Fandrych, Chr., Hufeisen, B., Riemer, C. (Hg.). Deutsch als Fremd- und Zweitsprache. Ein internationales Handbuch. 1. und 2. Halbband. Berlin, New York: Walter de Gruyter. (Handbücher zur Sprach- und Kommunikationswissenschaft, Bd. 35.2), 2010.

47. Schart, M., Legutke, M. Deutsch lehren lernen, Einheit 1. Lehrkompetenz und Unterrichtsgestaltung. Berlin u.a.: Klett-Langenscheidt 2014.
48. Storch, G. Deutsch als Fremdsprache. Eine Didaktik. Theoretische Grundlagen und praktische Unterrichtsgestaltung. München: Wilhelm Fink, 1999.
49. Savova, Elena (2023). Prüfen, Testen und Evaluieren im schulischen Fremdsprachenunterricht. In: BDV Magazin / Testen, Prüfen, Evaluieren, 2023, S. 43-51 - ISBN 1314 - 281X (in deutscher Sprache).

Периодични издания:

Списание "Чуждоезиково обучение"

Списание "Съпоставително езикознание"

Списание "Педагогика"

Списание "Образование"

Списание "Philologia / Филология"

Годишник на Софийския университет (Факултет по класически и нови филологии)

Списание „BDV Magazin“

Списание „IDV Magazin“

Списание „Fremdsprache Deutsch“

Нормативни документи:

Наредба № 4 от 30 ноември 2015 г. за учебния план

Наредба № 5 от 30 ноември 2015 г. за общообразователната подготовка

Наредба № 7 от 11 август 2016 г. за профилираната подготовка

Наредба № 10 от 19 декември 2017 г. за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала

Наредба № 11 от 1 септември 2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците

Наредба за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация "учител", обн. ДВ. бр.89 от 11 ноември 2016 г., изм. и доп. ДВ. бр.105 от 18 декември 2018 г., изм. и доп. ДВ. бр.10 от 5 февруари 2021 г.

Учебни програми в сила от учебната 2024 – 2025 година: <https://www.mon.bg/obshto-obrazovanie/uchebni-planove-i-programi-2/uchebni-programi-v-sila-ot-uchebnata-2024-2025-godina/>